

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje międzykoreańskie.

DR JOANNA BECZKOWSKA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet ŁÓDZKI

MONITOR KOREAŃSKI

STYCZEŃ 2022

KOREA PÓŁNOCNA PRZEPROWADZIŁA SZEREG TESTÓW RAKIETOWYCH

Pjongjang przeprowadził największą ilość testów w przeciągu jednego miesiąca od 2019 roku. Według KRLD podczas prób wystrzelono zarówno pociski hipersoniczne, jak i przeprowadzono testy odpalania rakiet z pojazdów. Korea Południowa wykazała zaniepokojenie przede wszystkim możliwym wpływem eskalacji napięcia na nadchodzące wybory prezydenckie. Jednocześnie Seul powstrzymał się od stanowczej odpowiedzi, ograniczając się do potępienia działań Pjongjangu i wezwania do dialogu.

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

6 stycznia: spór między liderem Partii Siła Narodu a jej kandydatem na prezydenta został zakończony. Lider partii Lee Jun-seok oraz kandydat na prezydenta Yoon Suk-yeol oświadczyli, że będą współpracować, aby osiągnąć sukces w wyborach prezydenckich. Spór między politykami Partii Siła Narodu (PPP) doprowadził do groźby odwołania lidera – konserwatyści oskarżali Lee Jun-seoka o działania szkodzące kampanii wyborczej, co miało przełożyć się na spadek poparcia dla ich kandydata.

15-21 stycznia: współpraca w zakresie energetyki i obronności była celem wizyty prezydenta Moon Jae-ina na Bliskim Wschodzie. Prezydent Moon Jae-in odbył wizyty państwowe do Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Arabii Saudyjskiej oraz Egiptu. Wizyty miały na celu zawarcie współpracy w dziedzinie wodoru i produkcji czystej energii, aby osiągnąć jak najszybciej neutralność węglową. Kolejną istotną kwestią współpracy z tym regionem był obronność. Prezydent Moon Jae-in oraz premier Zjednoczonych Emiratów Arabskich Muhammad bin Raszyd Al Maktum podpisali wstępna umowę na sprzedaż koreańskich pocisków ziemia-powietrze – jest to największy jak do tej pory koreański kontrakt na broń. Podczas spotkania w Arabii Saudyjskiej z księciem koronnym Muhammadem ibn Salmanem podpisano wstępne umowy dotyczące wspólnego rozwoju energetyki wodorowej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii. W ramach porozumienia Korea Południowa ma zapewnić sobie

dostawy wodoru i amoniaku z Arabii Saudyjskiej. W zamian Seul ma współpracować w rozwoju samochodów napędzanych wodorem oraz budowie i obsłudze odpowiednich stacji paliw wodorowych. Obie strony omówiły także możliwości podpisania umów na płaszczyźnie obronności (przede wszystkim sprzedaż nowoczesnej koreańskiej broni). W Egipcie podczas spotkania z prezydentem Abd al-Fattah as-Sisi omówiono szczegóły dotyczące negocjacji w sprawie zakupu przez Kair koreańskich dział samobieżnych K9. Dyskutowano także na temat możliwości zawarcia porozumienia o wolnym handlu. Korea Południowa zgodziła się także udzielić Egiptowi pożyczki na projekty infrastrukturalne.

22 stycznia: japońska ambasada odrzuciła koreański prezent z okazji Nowego Roku Księżycowego. Z okazji nadchodzącego święta Seollal (Nowy Rok Księżycowy) Błękitny Dom przygotował podarunki dla misji dyplomatycznych. Ambasador Japonii Koichi Aiboshi odmówił jednak przyjęcia prezentu – na opakowaniu znajdowała się ilustracja przedstawiająca sporną wyspę Dokdo (Takeshima). Według Błękitnego Domu ilustracja ma symbolizować nadzieję na pokonanie pandemii COVID-19, co symbolizuje wschodzące słońce – a Dokdo jest miejscem, gdzie najwcześniej można zaobserwować wschód słońca w Korei Południowej.

25 stycznia: Yoon Suk-yeol zapowiedział powrót do energetyki jądrowej. Kandydat na prezydenta Partii Siła Narodu przedstawiając swoje obietnice wyborcze w zakresie rolnictwa i ochrony środowiska zapowiedział chęć powrotu do energetyki jądrowej. Byłoby to odwrócenie obecnej polityki, zakładającej stopniowe wygaszanie elektrowni atomowych na rzecz odnawialnych źródeł energii. Yoon Suk-yeol zaproponował wznowienie konstruowania nowych elektrowni atomowych, aby zastąpić elektrownie węglowe. Polityk jest krytyczny wobec obecnej polityki, nazywając ją „zabijaniem rozwoju światowej klasy technologii” opracowanej przez Koreańczyków.

25 stycznia: przewodniczący Zgromadzenia Narodowego weźmie udział w otwarciu Igrzysk Olimpijskich w Pekinie. Przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Park Byeong-seug na zaproszenie swojego chińskiego odpowiednika Li Zhanshu weźmie udział w ceremonii otwarcia Igrzysk Olimpijskich. Wizycie ma towarzyszyć szereg spotkań wysokiego szczebla, podczas których strona południowokoreańska zamierza omówić możliwości wzmocnienia współpracy międzyparlamentarnej z Chinami w związku z 30. rocznicą nawiązania stosunków dyplomatycznych. Wizyta Przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego nie będzie związana z oficjalną rządową delegacją, która zostanie wysłana na ceremonię otwarcia Igrzysk Olimpijskich. Seul nie

potwierdził kto będzie przewodniczyć delegacji, jednak prezydent Moon Jae-in nie jest brany pod uwagę.

KOMENTARZ

Korea Południowa stawia na eksport broni. Po zakończonych sukcesem negocjacjach z Australią w grudniu ubiegłego roku, Korea Południowa kontynuuje promocję swojego przemysłu obronnego podczas spotkań najwyższego szczebla. Współpraca w zakresie obronności była tematem wszystkich wizyt państwowych prezydenta Moon jae-ina na Bliskim Wschodzie. Podobnie jak w przypadku energetyki jądrowej (a teraz także wodorowej), Korea Południowa wspiera swój przemysł w prowadzonych negocjacjach poprzez wizyty wysokiego szczebla. Prowadzone z Egiptem negocjacje w sprawie zakupu dział samobieżnych K9 Thunder zakończyły się ostatecznie sukcesem – umowa została podpisana pierwszego lutego. Jest to pierwszy kraj regionu, który zakupił ten koreański system artyleryjski. Do tej pory Korea Południowa zawarła podobne umowy – oprócz wspomnianej Australii – z Polską, Turcją, Indiami, Finlandią, Norwegią i Estonią.

Spór o debatę prezydencką. W styczniu scena polityczna skupiła się na dwustronnej debacie telewizyjnej z udziałem kandydatów Partii Demokratycznej Lee Jae-myunga oraz Partii Siła Narodu Yoon Suk-yeola. To, co początkowo wydawało się przedstawicielom dwóch największych partii dobrym pomysłem, zakończyło się fiaskiem i sprawą w sądzie. Wszystko za sprawą kandydata mniejszościowej Partii Narodu (kor. Gugminuidang) Ahn Cheol-soo. Ahn od samego początku kampanii prezydenckich psuje szyki dwóm głównym kandydatom, odmawiając połączenia sił zarówno z konserwatystami, jak i partią rządzącą. Ahn Cheol-soo sprzeciwił się dwustronnej debacie w największych krajowych stacjach telewizyjnych (MBC, KBS oraz SBS), składając pozew sądowy. Sąd w Seulu orzekł na korzyść mniejszościowego kandydata – co wywołało zmianę w postawie Lee Jae-myunga, który zaczął nawoływać do debaty wielostronnej. Warto zauważyć, że sama idea dwustronnej debaty między kandydatami najsilniejszych partii nie jest niezgodna z koreańskim prawem wyborczym. Cała ta sytuacja wywołała w Korei Południowej dyskusję na temat uciekania się polityków do drogi sądowej, zamiast rozwiązywania sporów za pomocą międzypartyjnego dialogu. Co więcej, obnażyła nieumiejętność dojścia do kompromisu komitetów wyborczych – nawet bez wyroku sądowego, Partia Demokratyczna i Partia Siła Narodu nie potrafiły ustalić wspólnych zasad debaty.

II. KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

9 stycznia: Ministerstwo Handlu, Przemysłu i Energii przedstawiło raport dotyczący możliwości sprzedaży koreańskiej technologii związanej z energią jądrową. Raport został przygotowany dla Błękitnego Domu i ma służyć prezydentowi podczas negocjacji z partnerami w Europie Środkowo-Wschodniej. W raporcie szczególnie nacisk został położony na konkurencyjność koreańskiej technologii w odniesieniu do przetargów prowadzonych przez Polskę i Czechy.

14 stycznia: koreańska firma otrzymała węgierski grant na rozbudowę fabryki. Firma Solus Advanced Materials oświadczyła, że węgierski rząd przyznał jej grant w wysokości 24 milionów euro. Środki te mają zostać przeznaczone na budowę drugiej fabryki produkującej materiały wykorzystywane w akumulatorach. Nie jest to pierwszy raz kiedy Solus Advanced Materials otrzymało finansowe wsparcie Węgier – w 2020 roku firma uzyskała grant oraz zwolnienie z podatku przy budowie pierwszej fabryki.

25 stycznia: Korea Południowa rozpoczęła pięcioletni program wsparcia informatyzacji serbskich szkół. Prowadzony przez południowkoreańskie Ministerstwo Edukacji projekt w ramach Oficjalnej Pomocy Rozwojowej (ODA) na celu wsparcie serbskiego sektora edukacyjnego w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych. Projekt ma na celu nie tylko stworzenie nowoczesnych sal lekcyjnych, ale także szkolenia nauczycieli. Dzień po rozpoczęciu projektu odbyła się konferencja Korea-Serbia Education Informatization Forum, podczas którego omówiono politykę obu państw w zakresie informatyzacji edukacji w dobie pandemii COVID-19.

26 stycznia: Rada Bezpieczeństwa Narodowego omówiła możliwy wpływ na Koreę Południową rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Posiedzeniu przewodniczył doradca prezydenta ds. bezpieczeństwa Suh Hoon. Rada omówiła możliwy wpływ kryzysu ukraińskiego na koreańską gospodarkę – Rosja jest dwunastym największym partnerem handlowym Korei Południowej (dla porównania Ukraina zajmuje pozycję sześćdziesiątą czwartą). Seul wyraził zaniepokojenie możliwym wzrostem cen surowców naturalnych oraz przerwaniem łańcuchów dostaw. Obok posiedzenia NSC, Ministerstwo Handlu, Przemysłu i Energii zwołało spotkanie z przedstawicielami agencji państwowych i organizacji związanych z energetyką i przemysłem, aby omówić wpływ możliwej rosyjskiej agresji na koreański eksport oraz import surowców naturalnych.

28 stycznia: Ministerstwo Spraw Zagranicznych omówiło sytuację na Ukrainie. Koreańskie MSZ zorganizowało posiedzenie szefów misji dyplomatycznych w Rosji, Ukrainie, Polsce, Białorusi, Rumunii oraz na Węgrzech i Słowacji. Spotkanie miało na celu omówienie obecnej sytuacji na Ukrainie. Koreańskie MSZ zaleciło obywatelom (ponad 500 Koreańczykom) opuszczenie Ukrainy.

III. RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

3 stycznia: trwały pokój celem prezydenta Moon Jae-ina. Prezydent Moon Jae-in zapowiedział, że do samego końca kadencji będzie pracować na rzecz budowy trwałego pokoju na Półwyspie Koreańskim. W przemówieniu noworocznym Prezydent wezwał Koreę Północną do podjęcia dialogu i współpracy. Jednocześnie Moon Jae-in przyznał, że rzeczywista poprawa relacji międzykoreańskich wymaga jeszcze wiele pracy, mimo osiągnięć poczynionych w trakcie jego prezydentury. Prezydent zamierza dążyć do „instytucjonalizacji zrównoważonego pokoju”, odnosząc się do postulowanego przez niego traktatu pokojowego.

5 stycznia: Rada Bezpieczeństwa Narodowego wyraziła zaniepokojenie północnokoreańskimi próbami rakietowymi. Rada wezwała Pjongjang do wznowienia rozmów w celu deeskalacji napięcia. Ponadto Seul zapowiedział bliską współpracę z amerykańskimi analitykami w celu oceny północnokoreańskich testów. Próba rakietowa odbyła się kilka dni po tym, jak przewodniczący Kim Jong-un podkreślił konieczność wzmocnienia możliwości obrony kraju.

11 stycznia: prezydent Moon Jae-in wyraził zaniepokojenie wpływem północnokoreańskich testów rakietowych na wybory prezydenckie. Prezydent Moon Jae-in zmobilizował rząd do opracowania odpowiednich środków, które zapobiegą możliwemu wybuchowi paniki w związku z kolejną północnokoreańską próbą rakietową pocisku naddźwiękowego. Prezydent oświadczył, że obecnie najważniejszym zadaniem rządu jest niedopuszczenie do eskalacji napięcia na Półwyspie Koreańskim.

11 stycznia: Yoon Suk-yeol oskarżył administrację Moon Jae-ina o „umożliwienie” północnokoreańskich prowokacji. Kandydat na prezydenta opozycyjnej Partii Siła Narodu zarzucił administracji Moon Jae-ina umożliwienie

Korei Północnej rozwijania programu raketowego. Według polityka, wzywianie do zniesienia sankcji ONZ oraz propozycje pokojowe przedkładane ponad stanowczą odpowiedź na prowokacje, dały KRLD „zielone światło” na kontynuowanie programu raketowego. Yoon Suk-yeol potępił także północnokoreańską próbę raketową, sygnalizując potrzebę rozważenia działań wyprzedzających. Według polityka posiadanie przez Koreę Północną pocisków naddźwiękowych stanowi poważne zagrożenie - wystrzelenie takiego pocisku mogłoby zniszczyć Seul w mniej niż minutę. Z tego powodu Korea Południowa powinna bacznie obserwować KRLD i w przypadku poszlak wskazujących na atak zdecydować się na uderzenie wyprzedzające. Wypowiedź kandydata spotkała się z krytyką partii rządzącej – według Lee Jae-myunga atak wyprzedzający nie powinien być nawet rozważany, gdyż doprowadziłby do wojny w regionie.

14 stycznia: Rada Bezpieczeństwa Narodowego wyraziła ubolewanie z powodu powtarzających się północnokoreańskich prób raketowych. W odpowiedzi na wystrzelenie przez KRLD dwóch pocisków krótkiego zasięgu Seul wezwał Pjongjang do zaprzestania działań, które mogą doprowadzić do destabilizacji sytuacji na Półwyspie Koreańskim. Korea Północna przeprowadziła testy pocisków KN-23 wystrzeliwanych z pociągu. Według południowokoreańskich ekspertów testy były odpowiedzią na nowe amerykańskie sankcje.

16 stycznia: kandydat na prezydenta Lee Jae-myung obiecał wznowić projekty turystyczne z KRLD. Kandydat Partii Demokratycznej oświadczył, że należy dążyć do jak najszybszego wznowienia programu wycieczek do regionu Gór Diamentowych. Wspólny projekt turystyczny został zamrożony w 2008 roku, kiedy turysta z Korei Południowej został zatrzelony przez północnokoreańskiego strażnika. Lee Jae-myung zamierza także kontynuować inicjatywy obecnego Prezydenta, zakładające utworzenie międzynarodowych „turystycznych stref pokoju” na terytorium strefy zdemilitaryzowanej.

17 stycznia: KRLD wystrzeliła dwa pociski krótkiego zasięgu w stronę Japonii. Rada Bezpieczeństwa Narodowego zorganizowała nadzwyczajne posiedzenie w związku z czwartą próbą raketową przeprowadzoną przez Koreę Północną w styczniu. Rada potępiła działania Pjongjangu, jednocześnie wyrażając gotowość wzmożenia działań na rzecz dialogu z KRLD w celu zapobiegnięcia eskalacji napięcia.

27 stycznia: Seul potępił północnokoreańskie próby raketowe. Prezydencka Rada Bezpieczeństwa Narodowego (NSC) zorganizowała nadzwyczajne posiedzenie w sprawie przeprowadzenia przez KRLD szóstej próby raketowej w tym miesiącu. Błękitny Dom wezwał Koreę Północną do wznowienia dialogu, aby

nie dopuścić do eskalacji napięcia na Półwyspie Koreańskim. Podczas posiedzenia, w którym uczestniczyli minister spraw zagranicznych Chung Eui-yong, minister ds. zjednoczenia Lee In-young oraz minister obrony Seok Wook, a także przedstawiciele biura prezydenta omówiono północnokoreańskie próby raketowe w kontekście sytuacji międzynarodowej – Igrzysk Olimpijskich w Pekinie oraz zaangażowania Stanów Zjednoczonych w konflikt na Ukrainie, a także w odniesieniu do sytuacji krajowej (zbliżających się wyborów prezydenckich). Według ustaleń NSC północnokoreańskie prowokacje nie osiągnęły jeszcze poziomu przekreślającego możliwość dialogu – zostały odebrane przede wszystkim jako próba zwrócenia uwagi międzynarodowej.

30 stycznia: północnokoreańskie działania wzbudziły obawę o wznowienie testów rakiet dalekiego zasięgu. Korea Północna oświadczyła, że z powodzeniem przeprowadziła testy pocisku Hwasong-12 – rakiety średniego zasięgu. Była to pierwsza próba raketowa z wykorzystaniem pocisku, który mógłby osiągnąć terytorium Stanów Zjednoczonych od 2017 roku. W odpowiedzi prezydent Moon Jae-in wyraził obawę o możliwą eskalację napięcia na Półwyspie Koreańskim. Według Prezydenta ostatnia styczniowa próba raketowa stanowiła dowód, że KRLD „jest krok bliżej” do wznowienia testów na pełną skalę. Ostatnio tak wiele prób raketowych w jednym miesiącu Korea Północna przeprowadziła latem 2019 roku.

KOMENTARZ

W styczniu kandydaci na prezydenta przedstawili obietnice wyborcze związane z relacjami międzykoreańskimi. Sytuacja na Półwyspie Koreańskim – seria prób raketowych przeprowadzonych przez KRLD – sprawiła, że kandydaci na prezydenta nie mogli pozostać obojętni na politykę wobec Korei Północnej.

Lee Jae-myung, kandydat Partii Demokratycznej, zaproponował zmianę nazwy Ministerstwa ds. Zjednoczenia. Według kandydata samo „zjednoczenie” jest celem krótkofalowym – w rzeczywistości chodzi o trwałą współpracę i współistnienie. Z tego powodu kandydat zasugerował zmianę nazwy na „Ministerstwo Współpracy Międzykoreańskiej” lub „Ministerstwo Pokoju i Współpracy”. Lee Jae-myung podkreślił znaczenie współpracy gospodarczej z Koreą Północną, która powinna być traktowana jako „szansa” dla budowy silnej koreańskiej gospodarki: „będziemy dążyć do wzajemnego dobrobytu między dwiema Koreami poprzez pragmatyczną politykę, zaczynając od wymiany w dziedzinach niepolitycznych, takich jak turystyka i sport”. W wywiadzie dla

Korean-American Club, organizacji zrzeszającej korespondentów, Lee Jae-myung wskazał na potrzebę prowadzenia jednocześnie negocjacji w sprawie denuklearyzacji, jak i stopniowego łagodzenia sankcji nałożonych na KRLD. Jednocześnie podkreślił, że zniesienie sankcji powinno być warunkowe – w przypadku północnokoreańskich prowokacji jądrowych powinny być natychmiastowo przywrócone. Co więcej, Lee Jae-myung sprzeciwił się rozwojowi programu nuklearnego w Korei Południowej jako formy odstraszenia KRLD – uznał, że obecna siła sojuszu amerykańsko-koreańskiego jest wystarczająca.

Przeciwnego zdania jest kandydat Partii Siła Narodu Yoon Suk-yeol, który uważa, że strategiczny sojusz między Koreą Południową i Stanami Zjednoczonymi powinien zostać wzmocniony. Choć podobnie jak Lee Jae-myung jest przeciwny budowaniu południowokoreańskiego programu jądrowego, to popiera wykorzystanie amerykańskiej technologii – jak rozbudowa systemu THAAD. W kwestii sankcji Yoon Suk-yeol popiera działania społeczności międzynarodowej. Porównując podejścia obu polityków, kandydat Partii Demokratycznej stawia na kontynuację obecnej polityki, choć z mniejszą pobłażliwością względem prowokacji. Natomiast kandydat opozycji przede wszystkim stawia na sojusz ze Stanami Zjednoczonymi i nie wychodzenie z własnymi inicjatywami.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

